

Viktige veivalg

Tor Levin Hofgaard
president i Norsk psykologforening

Hvor i samfunnet er det udekkete behov for psykologisk kompetanse, og hvordan kan psykologer bidra til å dekke dem? Spørsmålene var opptakten til Psykologforeningens lederkonferanse i Sandefjord i begynnelsen av november. Utgangspunktet er to viktige veivalg på landsmøtet neste år: Hva skal være foreningens hovedsatsing i perioden 2013–16? og: Hvordan lage en spesialistutdanning som er dynamisk nok til at den kan tilpasses samfunnets omskiftelige behov?

Dagens hovedsatsingsområde – psykologisk lavterskeltilbud til befolkningen i et livsløpsperspektiv – har satt tydelige spor. Da vi for fem år siden begynte å snakke om lavterskelpspsykologer i kommunen, ristet mange på hodet. Den dominerende oppfatningen var at psykologer nærmest utelukkende var nyttige i spesialisthelsetjenesten. I dag er situasjonen en annen. Det er tverrpolitisk enighet om at lett tilgjengelige psykologer i kommunen vil være svært nyttig for befolkningen. Til nå er nesten 150 millioner kroner brukt på å rekruttere kommunepsykologer. Det er grunn til å tro at det bare er starten. Vi har nådd frem fordi vi har godtgjort at lavterskeltilbud gjør en forskjell for befolkningen. Frem til landsmøtet i 2013 håper jeg på en bred debatt i foreningen om hvor vi kan bidra på nye områder, enten innenfor helse eller utenfor.

På enkelte felter i helsetjenesten er det langt mellom psykologspesialistene. Det utfordrer oss til å tenke nytt om spesialistutdanningen. Hvordan kan vi sy sammen kunnskapselementene på en måte som i større grad enn i dag ivaretar samfunnets behov for både bredde- og spisskompetanse, som sikrer fleksibiliteten samfunnet trenger og i tillegg gir fagutøverne en bredere kunnskapsplattform å stå på? Det vi til syvende og sist lander på, vil ha stor innflytelse på tjenestetilbudet til store grupper i befolkningen.

Ett av spørsmålene som preget lederkonferansen, var om vi skal ha et eget spesialistløp for fordypning i spesifikke psykoterapeutiske retninger. Vi har alltid hatt en slik mulighet. Men mange vil mene at *alle* psykologer skal kunne drive psykoterapi; at psykoterapi utgjør en grunnkompetanse hos psykologene, og derfor ikke forutsetter spesialistkompetanse. Det er også dem som mener det er en logisk brist å ha en metodespesifikk spesialistutdanning som sidestilles med brede spesialiteter som klinisk voksen- og barne- og unge-fordypningene/-spesialitetene. Og noen vil hevde at det neppe er et samfunnsbehov som ligger bak en eventuell videreføring av spesialiteten i psykoterapi.

Andre igjen hevder at det absolutt er i samfunnets interesse at Psykologforeningen viderefører en kvalitetssikret utdanning i spesifikke psykoterapeutiske metoder. Vi har kompetansen og troverdigheten som skal til. Trekker vi oss tilbake, vil andre gripe muligheten til å definere hva som er god psykoterapi. Det vises til Sverige: Der er tittelen «psykoterapeut» beskyttet utenfor psykologprofesjonen. Psykologer må ha tilleggsutdannelse før de kan jobbe som psykoterapeuter. Andre europeiske land har liknende systemer. I noen av våre søsterforeninger er det i øyeblikket høyt prioritert å etablere spesialistutdanninger i psykoterapi for psykologer. Skal vi da legge den ned i Norge?

Diskusjonene om både hovedsatsing og spesialistutdanningene vil fortsette de neste 12 månedene. Jeg håper du lar din stemme høre – enten du er psykolog, tjenestekonsument eller på annen måte er opptatt av psykologiske og helsefaglige spørsmål. Delta på medlemsmøter, skriv innlegg i Tidsskriftet og gi uttrykk for din mening. Vi trenger et bredt engasjement for å kunne gjøre gode valg om ett år.